

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6P/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421201618
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Milena Fegyessová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421201618.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloletých: C. F., X.. XX.XX.XXXX, C. F.Í., X.. XX.XX.XXXX, všetky bytom ako matka, deti matky: U. F., K.. Š., X.. XX.XX.XXXX, V. L. L. L. Č.. XXX, XXX XX L. L. a otca: J. F., X.. XX.XX.XXXX, V. L. L. L. Č.. XXX, XXX XX L. L., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Banská Štiavnica na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletých, takto

rozhodol:

Nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

I. Matka maloletých detí U. F., X.. XX.XX.XXXX je p o v i n n á odovzdať mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica, a to počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

II. Matka maloletých detí U. F., X.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á prispievať na mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX, na každé maloleté dieťa výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica.

III. Otec maloletých detí J. F., X.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX, na každé maloleté dieťa výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica.

IV. U k l a d á povinnosť navrhovateľovi - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Banská Štiavnica v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať návrh vo veci samej na nariadenie ústavnej starostlivosti mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX.

V. Týmto rozhodnutím sa r u š í uznesenie - neodkladné opatrenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6P/27/2021-9 zo dňa 30.03.2021 v I. výroku v časti dočasného odovzdania mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX a v II. výroku v časti povinnosti platiť výživné na mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX a mal. C. F., X.. XX.XX.XXXX.

VI. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Banská Štiavnica (ďalej len „navrhovateľ“ alebo „ÚPSVaR“) doručil dňa 21.05.2021 Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“ alebo „okresný súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby okresný

súd uložil matke maloletých povinnosť dočasne odovzdať maloletých do starostlivosti Centra pre deti a rodinu Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica.

2. ÚPSVaR svoj návrh odôvodnil tým, že vníma pomery na strane matky ako ohrozujúce psychický a fyzický vývoj detí. Matka nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti a odmieta akúkoľvek pomoc. Opatrenia, ktoré doposiaľ vykonal úrad v súčasnosti nie sú dostačujúce, aby sa nimi predišlo ohrozeniu detí. V súčasnej dobe nemajú deti u matky zabezpečené bývanie, jej financie neumožňujú deťom zabezpečiť základné potreby. V rámci úplnej apatie na jej strane umožňuje viesť záhaľčivý spôsob života. Nespolupracuje na zlom psychickom prežívaní detí. Oslovená širšia rodina maloletých detí nie je schopná ani ochotná starostlivosť o maloleté deti zabezpečiť.

3. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 12P/9/2013 zo dňa 10.02.2014 bolo manželstvo rodičov maloletých detí matky U. F. a otca J. F. rozvedené. Na čas po rozvode boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, v ktorej sa v súčasnosti aj nachádzajú. Otec bol zaviazaný prispievať na výchovu a výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima.

4. Maloletí si neplnia školskú dochádzku, nakoľko ich matka k tomu nevedie. Deti nemajú čo jesť, pýtajú po známych a susedoch, do neskorých večerných hodín sa túlajú po vonku. Úrad v minulosti už vykonával intervencie najmä z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Matka neustála videla problém v úrovni školy, ktorá bola pre deti údajne vysoká. Neustála prehlasovala deti z jednej školy do druhej. Maloleté deti si od septembra 2020 neplnia povinnú školskú dochádzku vôbec. Matka v súčasnosti s maloletými obýva nájomný byt a to neoprávnené, nakoľko jej zo strany obecného zastupiteľstva nebola predĺžená nájomná zmluva z dôvodu opakujúcich sa porušení domových pravidiel a sťažností od ostatných obyvateľov. Matka byt odmietla odovzdať. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9C/2/2021 zo dňa 18.02.2021 bola matke uložená povinnosť vypratať predmetný byt a zaplatiť dlžnú sumu. Obec zatiaľ nekonala, ale plánuje matku deložovať, preto hrozí, že deti zostanú bez domova. Matka sa pred riešením situácie uzatvára, zatajuje sa, reaguje agresívne, odmieta riešiť tieto otázky. Situácia dospela až do fázy, kedy bolo podané trestné oznámenie pre zanedbávanie povinnej školskej dochádzky mal. C. a mal. C.. Predmetnou vecou sa už zaoberá prokuratúra v Žiari nad Hronom. Matka je dlhodobo nezamestnaná a evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Z dôvodu nespolupráce má pozastavený aktivačný príspevok ako aj ostatné dávky. V súčasnosti poberá len základnú dávku v hmotnej núdzi vo výške 129 eur, ktorá je jej krátená o sumu 5 eur z dôvodu splátky podližnosti, ktorú má voči ÚPSVaR.

5. Podľa informácie od detskej lekárky maloletých detí, matka nedodržiavala s deťmi liečebný režim. V prípade choroby detí nedotiahne liečbu detí dokonca. Deti sú alergici, avšak matka im nezabezpečuje lieky na liečbu alergie, prípadne stlmenie jej prejavov.

6. Otec maloletých podal návrh na zverenie detí do svojej osobnej starostlivosti. Okresný súd neodkladným opatrením č. k. 6P/27/2021-9 zo dňa 30.03.2021 zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal výživovou povinnosťou vo výške 30 % životného minima na každé nezaopatrené dieťa. Matka po obdržaní predmetného uznesenia odmietla otcovi maloleté deti odovzdať a to opakovane. Maloleté deti ovplyvnené matkou začali pred otcom utekať. Otec pôvodne chcel deťom pomôcť, avšak vzhľadom na okolnosti prehodnotil svoj postoj a mal. C. a mal. C. už nežiada zveriť do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko by starostlivosť o tieto deti nemohol zabezpečiť. Voči mal. C. a C. otec vzal návrh na zverenie do osobnej starostlivosti vzal späť. V konaní 6P/27/2021 teda otec trval len na zverení mal. Y. do jeho osobnej starostlivosti.

7. Keďže sa otec vyjadril, že nedokáže zabezpečiť starostlivosť o deti, ÚPSVaR začal vo veci konať a a oslovil širšiu rodinu maloletých. Všetci oslovení rodinní príslušníci vyjadrili negatívne stanovisko k možnosti starať sa o maloleté deti. Úrad vo veci mal. C. a mal. C. oslovil Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica, ktoré má kapacitné možnosti a s prijatím maloletých detí do zariadenia súhlasilo.

8. Na záver ÚPSVaR konštatuje, že vníma pomery na strane matky ako ohrozujúce psychický a fyzický vývoj detí. Matka nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti a odmieta akúkoľvek pomoc. Opatrenia, ktoré doposiaľ vykonal úrad v súčasnosti nie sú dostačujúce, aby sa nimi predišlo ohrozeniu detí. V súčasnej dobe nemajú deti u matky zabezpečené bývanie, jej financie neumožňujú deťom zabezpečiť základné potreby. V rámci úplnej apatie na jej strane umožňuje viesť záhaľčivý spôsob

života. Nespolupracuje na zlom psychickom prežívaní detí. Oslovená širšia rodina maloletých detí nie je schopná ani ochotná starostlivosť o maloleté deti zabezpečiť. S ohľadom na uvedené žiada okresný súd, aby vydal neodkladné opatrenie, ktorým by maloleté deti dočasne odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodinu Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica.

9. Podľa § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Podľa § 335 ods. 3 CSP, súd v rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu iba v časti alebo ktorým zastavil konanie iba v časti, vysloví, či neodkladné opatrenie zrušuje alebo ponecháva v platnosti, zohľadňujúc stav konania vo veci samej.

13. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

14. Podľa § 336 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

15. Podľa § 336 ods. 4 CSP, ak bola žaloba odmietnutá alebo zamietnutá alebo ak bolo konanie vo veci samej zastavené, platí ustanovenie § 335 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20181212>> primerane.

16. Podľa § 361 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

17. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

18. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

19. Podľa čl. 4 CMP, Súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

20. Podľa čl. 6 CMP, Súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

21. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

22. Podľa § 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady; centrum nemôže na tento účel premiestniť dieťa do iného centra alebo iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

23. Základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

24. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami mal súd preukázať, že tento návrh je dôvodný, pretože bolo preukázané, že priaznivý fyzický, psychický, sociálny a mravný vývin maloletých je v súčasnosti ohrozený. Maloletí sa nachádzajú u matky, táto však nie je schopná starať sa o svoje deti. Deti si neplnia povinnú školskú dochádzku, majetkové pomery nedovoľujú matke postarať sa o deti po materiálnej stránke (124,- eur dávka v hmotnej núdzi) a navyše má byť matka z nájomného bytu deložovaná. Okresný súd tak isto dodáva, že matka odmietla vydať maloleté deti na základe neodkladného opatrenia č. k. 6P/27/2021-9 zo dňa 30.03.2021, ktorým súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal vyživovacou povinnosťou vo výške 30 % životného minima na každé nezaopatrené dieťa. Matka svojím správaním zapríčinila aj zhoršenie vzťahov maloletých detí s otcom, keď začali pred otcom utekať. Následkom vyššie uvedených skutočností je aj preukázané zhoršenie správania mal. C., ktorý prejavuje agresívne správanie voči svojmu okoliu a toto agresívne správanie narastá. Jeho sestra C. je správaním svojho brata ovplyvnená, a tak toto správanie pôsobí negatívnym spôsobom aj na ňu. V rodine nie je nikto iný, kto by sa dokázal o maloletých postarať.

25. Okresný súd sa stotožňuje s názorom ÚPSVaR, a to, že pomery na strane matky sú ohrozujúce psychický a fyzický vývoj detí a umožňuje im viesť záhadlivý spôsob života, nespôsobuje na zlom psychickom prežívaní detí. Keďže je okresný súd povinný konať v najlepšom záujme dieťaťa, situáciu vyhodnotil ako vyžadujúcu si intervenciu súdu. Maloletí musia vyrastať v prostredí, v ktoré je podnetné, aby mohli rozvíjať svoje schopnosti a talent. Ďalej je nutné, aby mali pri sebe vzor, ktorí môžu nasledovať, nakoľko to ovplyvní ich budúci život. S týmto je nepochybne spojená aj materiálna stránka, ktorá je potrebná na zabezpečovanie základných vecí, ktoré sú pre maloletých potrebné. Absenciou riadnej starostlivosti o mal. C. a mal. C., v spojení s nepriaznivým vplyvom na deti a nedostatočným materiálным vybavením s deložovaním z bytu a neistej budúcnosti dospel okresný súd k záveru, že mal. C. aj mal. C. by mali byť umiestnení do Centra pre deti a rodiny. Z prílohy k návrhu vyplýva, že Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica je schopné maloletých prijať. Nebudú teda pretrhnuté ani prirodzené súrodenecké a rodinné väzby medzi súrodencami. Takéto umiestnenie je podľa názoru súdu v najlepšom záujme dieťaťa, nakoľko v rodine nie je nikto, kto by sa dokázal o maloletých postarať.

26. Keďže na Okresnom súde Žiar nad Hronom prebieha konanie pod sp. zn. 6P/27/2021 ohľadom maloletých detí (spolu s ďalším ich súrodencom), v ktorom došlo k späťvzatiu návrhu v rozsahu mal. C. a mal. C. (a zatiaľ toto konanie nie je právoplatné), osobná starostlivosť o maloleté deti je upravená neodkladným opatrením 6P/27/2021-9 zo dňa 30.03.2021, ktorým súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal vyživovacou povinnosťou vo výške 30 % životného minima na každé nezaopatrené dieťa. Vzhľadom na to, že zákon dáva súdu v § 334 a nasl. CSP možnosť zrušiť neodkladné opatrenie, okresný súd vo výrokovej časti zrušil časť neodkladného opatrenia 6P/27/2021-9 zo dňa 30.03.2021 týkajúcu sa mal. C. a mal. C.. Na jednej strane odpadli dôvody na nariadenie takéhoto neodkladného opatrenia, keďže otec zobral návrh späť a na druhej strane neodkladné opatrenie nesplnilo svoj účel, keďže matka odmietla mal. deti vydať otcovi. Z uvedeného jasne vyplýva, že okresný

súd musel po formálnej stránke zrušiť časť spomenutého neodkladného opatrenia a nanovo uložiť povinnosť matke vydať deti do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica.

27. Súd zároveň podľa § 336 ods. 1 CSP uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať návrh vo veci samej na nariadenie ústavnej starostlivosti o maloleté deti.

28. Okresný súd zároveň rozhodol o trovách konania v súlade s § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia Okresnému súdu Žiar nad Hronom. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.